

МЕТОДОЛОШКО-ТЕРМИНОЛОШКИ ПОЈАСНУВАЊА

КОРИСТЕНА МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ИЗРАБОТКА НА КЛИНИЧКИТЕ УПАТСТВА

Сите прифатени Клинички упатства се базирани на докази, со детално цитирана и реферирана библиографија. Најголем број од Клиничките упатства се преземени и адаптирани од 3 извори: National Institute of Clinical Excellence (NICE), Royal College of Obstetricians and Gynecologists (RCOG) и World Association of Perinatal Medicine (WAPM).

Нивната изработка се состоеше во превод, комбинација и адаптација на истите кон условите и состојбата во Република Македонија.

Адаптацијата на клиничките упатства се состои во следното:

А) Сите клинички упатства се изработени како компилација од наведените извори, заради забележаните разлики во практиката и постојната состојба во гинеколошко-акушерските слижби и здравствена заштита во земјите од каде потекнуваат оригиналните упатства и Република Македонија. При тоа, земени се предвид спецификите на репродуктивното здравје и здравствена заштита во нашата земја, односно исфрлени се практики и процедури кои не може да се спроведат во Република Македонија.

Б) Во сите клинички упатства, заштитените имиња на лекови, раствори и други препарати заменети се со генеричките имиња на лековите.

В) Марката на опремата и потрошните материјали кои се користат во нивните одделенија исто така се изоставени, а се наведени само како специфицирана опрема според функцијата (на пример: Nellcor, заменето е со пулс-оксиметар, и слично).

Сите клинички упатства се базирани на докази. Нивото на докази во секое од упатствата, е базирано на следната шема:

НИВО НА ДОКАЗИ

Ia Докази добиени од мета-анализа на рандомизирани контролирани студии

Ib Докази добиени од најмалку една рандомизирана контролирана студија

IIa Докази добиени од најмалку една добро дизајнирана контролирана студија без рандомизација

IIb Докази добиени од најмалку една квази-експериментална студија (од друг тип)

III Докази добиени од добро дизајнирани неекспериментални дескриптивни студии, како што се компаративни студии, студии со корелација и студии на одредени случаи

IV Докази добиени од извештаи или мислења на експертски комитет и/или клинички искуства на респектирани авторитети

ЈАЧИНА (НИВО) НА ПРЕПОРАКИТЕ

A Директно засновани на ниво I на докази

B Директно засновани на ниво II на докази или екстраполирани препораки од ниво I на докази

C Директно засновани на ниво III на докази или екстраполирани препораки од ниво на докази I или II

D Директно засновани на ниво на докази IV или екстраполирани препораки од ниво I, ниво II или ниво III на докази

GPP Препорачана најдобра практика заснована на клиничкото искуство на долгогодишни признати професионалци (членови на Групата за развој на клиничките упатства) (Good practice point)

ЛИСТА НА КОРИСТЕНИ ТЕРМИНИ И СИНОНИМИ ВО ГИНЕКОЛОГИЈАТА

Термин користен во клиничките упатства	Користен во литературата од областа на неонатологијата	Користен во литературата на англиски јазик
Екстремно недоносено дете	Екстремно прематурно бебе Екстремно прематурно дете Екстремно прематурно новородено дете Екстремно прематурно новороденче	Very pre-term baby Very pre-term newborn
Доносено дете	Терминско новородено дете Новородено дете родено во термин Навреме родено дете Термински родено бебе Терминско новороденче	Term baby Term newborn
Новородено дете	Новороденче	Newborn Infant Baby
Недоносено дете	Предвремено родено дете Претерминско дете Претерминско новородено Предвреме родено дете Прематурно новороденче	Pre-term baby Pre-term infant Pre-term newborn Premature baby
Околуплодови обвивки	Воденик Мембрани	Membranes
Реанимација	Ресусцитација Оживување	Reanimation Resuscitation

ЛИСТА НА КОРИСТЕНИ КРАТЕНКИ ВО КЛИНИЧКИТЕ УПАТСТВА ЗА ГИНЕКОЛОГИЈА И АКУШЕРСТВО

АБС	ацидобазен статус
ГБС	група Б стрептококи
ДДг	диференцијална дијагноза
ЕЕГ	електроенцефалограм
ЕКГ	електрокардиограм
ИВ	интравенски
ИВИГ	интравенозни Имуноглобулини
И.Е	интернационални единици
ИМ	интрамускулно
ИУЗР	интраутерин застој во феталниот раст и развој
ИУФС	интраутерина фетална смрт
КТ	компјутеризирана томографија
КТГ	кардиотографија
ЛНГК	лабораториски одредено ниво на гликоза во крвта
МОПВ	меконијално обоена околуплодова вода
МР	магнетна резонанција
ОГТТ	тест на оптоварување со гликоза
ОПВ	околуплодова вода
ПЕ	пreekлампсија
ППХ	постпартална хеморагија
ПРОМ	предвремено руптура на околуплодовите мембрани
СГ	скрининг гликемија
РД	респираторен дистрес
РКС	рандомизирана контролирана студија
РТ	родилна тежина
РТГ	рентгенографија
ФСФ	фетална срцева фреквенција
ХБВ	вирус на Хепатит Б
ХИВ	хуман имунодефициетен вирус
ХСВ	херпес симплекс вирус
ХЦВ	вирус на Хепатит Ц
ЦМВ	цитомегаловирус
ЦНС	централен нервен систем
ЦРП	Ц-реактивен протеин
ЦТГ	кардиотокограм

CI	confidence interval
CPAP	continuous positive airway pressure
DAP	ductus arteriosus persistens
IM	интрамускулно
IV	интравенски
IUGR	Intrauterine growth retention
nCPAP	nasal continuous positive airway pressure
NICE	National Institute of Clinical Excellence
OR	Odds ratio
PaO ₂	парцијален притисок на кислородот во крвта
PaCO ₂	парцијален притисок на јаглеродниот диоксид во крвта
PCR	Polymerase chain reaction
PIC	перкутана централна венска линија
RCOG	Royal College of Obstetricians and Gynecologists
RSV	респираторен синцицијален вирус
RR	Risk reduction
SGA	Small for gestational age
TORCH	Toxoplasmosis / Other infections / Rubella / Cytomegalovirus / Herpes simplex virus
UNICEF	United Nations Children's Fund
WAPM	World Association of Perinatal Medicine
WHO	World Health Organization